

ปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดน อำเภอแม่สวด จังหวัดตาก

Factors Affecting Trade in Value along The Border of Maesot District, Tak Province

ณัฐญาดา โทมิตะ

นักศึกษาระดับปริญญาตรีบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

บทคัดย่อ

การทำการค้าตามแนวชายแดนกับสหภาพพม่าในเขตอำเภอแม่สวด จังหวัดตากนั้น มีประโยชน์ทางเศรษฐกิจต่อเขตอำเภอแม่สวด จังหวัดตาก ประเทศไทย และจังหวัดเมียวดี สหภาพพม่า การค้าชายแดนในเขตอำเภอแม่สวด มีมูลค่าการส่งออกไปยังสหภาพพม่ามากที่สุดในประเทศไทย จุดผ่านแดนถาวรแม่สวด-เมียวดีนี้มีศักยภาพและโอกาสสูงที่จะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของอำเภอแม่สวด จังหวัดตากให้เป็นเขตการค้าชายแดนที่มีสภาพเศรษฐกิจที่เจริญเติบโตมากจากการลงทุนที่มีมูลค่ามาก จนอาจทำกลายเป็นเขตการค้าชายแดนพิเศษจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือตอนบนในอนาคต การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนอำเภอแม่สวด จังหวัดตาก กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือผู้ประกอบการค้าตามแนวชายแดนที่มีรายชื่อเสียภาษีทั้งหมด จำนวน 248 ราย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์จากเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลค่าการค้า ตามแนวชายแดนไทย-พม่า ในระดับมาก คือปัจจัยทางเศรษฐกิจ และ ปัจจัยทางกายภาพส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่าอยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยด้านกฎหมายและการเมือง รวมถึงปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม ส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่าอยู่ในระดับ ปานกลาง และปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ปัจจัยด้านกายภาพและปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา อุปสรรค และเพื่อเพิ่มมูลค่าการค้าตามแนวชายแดน
รัฐบาลควรมีการสนับสนุน ส่งเสริมการท่องเที่ยว มีการจัดอบรมสัมมนาในเรื่องของการส่งเสริม
การค้าให้กับผู้ประกอบการค้าตามแนวชายแดน รวมถึงซ่อมแซมสะพานมิตรภาพไทย-พม่าแห่งที่ 1
ด้วย

คำสำคัญ : การค้าตามแนวชายแดน, การค้าชายแดนอำเภอแม่สอด

Abstract

The Border Trading of Thailand with Myanmar at the Mae Sot Sub-province then. There was the economic benefit to Mae Sot, Tak Province of Thailand and Myawaddy Province of Myanmar also. The value of exports to Myanmar that was the most in Thailand. The crossing point permanently Mae Sot – Myawaddy has a high potential for increasing the level of Mae Sot's economic development, to become a large economic area, and probably an exclusive economic border zone in the future.

This descriptive research had purpose to study the dominated factors which affected to the Border Trading at Mae sot, Tak Province.

The samples of this study consisted of 248 border traders who were named in the Revenue Department's tax payment list and some of government officers which involved with. Questionnaire and interviewing were applied as the tools of this research. The methods for data analysis were the Descriptive Statistics and Multiple Regression Analysis Method.

As the results of this research, it was found that the factors which affected to value of trading along Thailand – Myanmar Border at the high level were the Economic Factor and the Physical Factor. Then, the Laws & Regulations Factor, Political Factor and also Social and Cultural Factor were affecting to value of border trading at the medium level. Moreover, the Physical Factor and the Economic Factor were significant.

By the results of this research, any suggestions on how to fix the problem. And barriers to trade along the border. The government should be encouraged and promote the local tourism, organize marketing training to border trader, especially on the subject of trade promotion including the 1st Thai-Myanmar Friendship Bridge repair too.

Keywords : Along The Border, The Border trade of Maesot District

บทนำ

อำเภอแม่สอด จังหวัดตากนับเป็นจังหวัดหนึ่ง ที่มีพื้นที่ชายแดนติดกับสหภาพพม่า และมีจุดผ่านแดนถาวร ที่มีการค้าชายแดนอยู่ตลอดแนวโดยมีการซื้อขายกันตลอดทุกวัน สินค้าส่วนใหญ่เป็นสินค้าอุปโภคบริโภค อำเภอ แม่สอดจังหวัดตาก จึงมีศักยภาพและโอกาสทางธุรกิจ สูงมากจากการค้าและการลงทุน อีกทั้งด่านอำเภอแม่สอดนี้ยังเป็นด่านที่มีการค้าขายที่มูลค่าสูงที่สุดในภาคเหนือ และเป็นด่านที่มีมูลค่าการส่งออกมากที่สุด การค้าชายแดนที่อำเภอแม่สอดนั้นสามารถทำรายได้ให้แก่ประเทศไทยได้ไม่น้อยกว่าปีละหนึ่งหมื่นล้านบาทในแต่ละแห่ง และมีแนวโน้มที่จะเติบโตอย่างต่อเนื่อง การค้าชายแดนด้านอำเภอแม่สอดและจังหวัดเมียวดีสหภาพพม่า หากเปรียบเทียบกับมูลค่าการค้าชายแดนไทย-พม่าของทั้งประเทศแล้ว มูลค่าการค้าอำเภอแม่สอดคิดเป็นร้อยละ 36.52 หากไม่นับรวมการนำเข้าก๊าซธรรมชาติจากด่านสงขลาบุรี ด่านอำเภอแม่สอดจะเป็นด่านที่มีการค้าขายที่มูลค่าสูงที่สุดในภาคเหนือ และเป็นด่านที่มีมูลค่าการส่งออกมากที่สุดลำดับที่สาม (สำนักพาณิชย์จังหวัดตาก. 2550)

นอกจากการค้าขายตามแนวชายแดนผ่านช่องทางคลังสินค้าแล้ว อำเภอแม่สอด ยังมีตลาดขายสินค้าที่สำคัญอีกแห่งหนึ่ง คือ ตลาดริมเมย เป็นตลาดขายปลีกสินค้าที่สำคัญแห่งหนึ่งที่นำเข้ามาจากพม่า เช่น ปุ๋ยเคมีมีชีวิต กุ้งทะเล สินค้าเกษตร ผัก ผลไม้จากไม้ และสินค้าจากประเทศจีน เช่น ขนม เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ เปิดให้ประชาชนซื้อสินค้าได้ทุกวัน โดยเปิดทำการค้าตั้งแต่เวลา 06.30-18.30 น. เป็นประจำทุกวันไม่เว้นวันหยุดราชการ โดยมีสะพานมิตรภาพไทย-พม่าแห่งที่ 1 เป็นสะพานข้ามแม่น้ำเมย ใกล้บริเวณชายแดนไทย-พม่า อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เพื่อเชื่อมโยงเมืองเมียวดีของสหภาพพม่ากับอำเภอแม่สอด ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักในการสร้างสะพานคือ เพื่อสร้างสัมพันธไมตรี อันดีของประชาชนไทยกับพม่า และเสริมสร้างเศรษฐกิจ การขนส่ง และการค้าขายบริเวณชายแดนของสองประเทศระหว่างประเทศไทยและสหภาพพม่า

ตารางที่ 1 มูลค่าการค้าชายแดน ปี 2552 - 2555 (มกราคม)

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราเปลี่ยนแปลง		
	2552	2553	2554	2554	2555	53/52	54/53	55/54
				(มกราคม)				ม.ค.
มูลค่าการค้ารวม	134,766.4	137,869.3	157,590.6	12,190.7	12,212.2	2.3	14.3	0.2
การส่งออก	42,604.4	50,854.4	60,597.3	4,923.0	5,111.5	19.4	19.2	3.8
การนำเข้า	92,162.0	87,014.9	96,993.3	7,267.7	7,100.7	-5.6	11.5	-2.3
ดุลการค้า	-49,557.6	-36,160.5	-36,396.0	-2,344.7	-1,989.2			

ที่มา : กองเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมการค้าต่างประเทศ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ดังนั้น การทำการค้าตามแนวชายแดนกับสหภาพพม่าในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก นั้น จึงมีประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่เขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ประเทศไทย และจังหวัดเมียวดี สหภาพพม่า ซึ่งในการสำรวจสภาพเศรษฐกิจของผู้ประกอบการไทย และการปรับปรุงแก้ไข ปัญหา อุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นต่อการพัฒนาการค้าชายแดน รวมถึงการพัฒนากระด้นเขตการค้า ชายแดนนี้ โดยศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้าตามแนวชายแดนที่มีด้วยกันทั้งสิ้น 4 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางการเมืองและกฎหมาย ปัจจัยทางกายภาพ และปัจจัย ทางสังคมและวัฒนธรรมในบริเวณสะพานมิตรภาพไทย-พม่าแห่งที่ 1 แต่เดิมยังไม่มีหน่วยงานใด เข้ามาสนใจและทำการพัฒนาอย่างจริงจัง อีกทั้งการค้าชายแดนที่ด่านอำเภอแม่สอดนี้ยังเป็นการค้า ชายแดนที่มีมูลค่าการส่งออกไปยังสหภาพพม่ามากที่สุดในประเทศไทยอีกด้วย จึงเป็นที่สนใจ ของการศึกษาในเรื่องของสภาพเศรษฐกิจและปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อการค้าตามแนวชายแดน ที่จุด ผ่านแดนถาวรแม่สอด-เมียวดีนี้ ซึ่งจะมีศักยภาพและโอกาสสูงที่จะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของอำเภอ แม่สอด จังหวัดตากให้เป็นเขตการค้าชายแดนที่มีสภาพเศรษฐกิจที่เจริญเติบโตมากขึ้นจากการลงทุน ที่มากขึ้น จนกลายเป็นเขตการค้าชายแดนพิเศษจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือตอนบนในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่า ที่จุดผ่านแดนถาวร แม่สอด-เมียวดี บริเวณสะพานมิตรภาพไทย-พม่าแห่งที่ 1 อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย ปัจจัยด้านกายภาพ และปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมมีอำนาจพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่า ที่จุดผ่านแดนถาวรแม่สวด-เมียวดี บริเวณสะพานมิตรภาพไทย-พม่าแห่งที่ 1 อำเภอแม่สวด จังหวัดตาก

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาด้วยรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประชากรที่ศึกษาเป็นผู้ประกอบการค้าตามแนวชายแดน ตำบลท่าสายลวด อำเภอแม่สวด จังหวัดตาก จำนวน 218 ราย ใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจากทะเบียนผู้ประกอบการค้าตามแนวชายแดนที่มีรายชื่อเสียภาษีทั้งหมด 248 ราย เก็บข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถามเพื่อใช้สอบถามผู้ประกอบการค้าตามแนวชายแดนตัวอย่างแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) ข้อมูลทั่วไปและสภาพเศรษฐกิจการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่าของผู้ประกอบการ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่าที่จุดผ่านแดนถาวรแม่สวด-เมียวดี บริเวณสะพานมิตรภาพไทย-พม่าแห่งที่ 1 อำเภอแม่สวด จังหวัดตาก 3) ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการเพิ่มมูลค่าการค้าชายแดนไทย-พม่า การหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำไปหาความเที่ยงใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้เท่ากับ 0.86 ทำการจากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบคุณภาพแล้วมาปรับแก้ไขตามความเหมาะสมแล้วนำแบบสอบถามที่ได้ปรับแก้ไขแล้วไปทำการเก็บข้อมูลกับผู้ประกอบการค้าตามแนวชายแดนตัวอย่างในตำบลท่าสายลวด อำเภอแม่สวด จังหวัดตาก ศึกษาในช่วงระหว่าง เดือนเดือนกรกฎาคม 2553 – เดือนพฤศจิกายน 2555

นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ใช้สถิติในการวิเคราะห์ตามลักษณะของข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลที่ส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่า ที่จุดผ่านแดนถาวรแม่สวด-เมียวดี บริเวณสะพานมิตรภาพไทย-พม่าแห่งที่ 1 อำเภอแม่สวด จังหวัดตาก โดยใช้สถิติความถดถอยเชิงพหุคูณ (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2552)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปและสภาพเศรษฐกิจการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่าของผู้ประกอบการ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 61.90 และเพศชาย ร้อยละ 38.10 อายุของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุระหว่าง 31 – 35 ปี ร้อยละ 20.20 ส่วนใหญ่มีสัญชาติไทย ร้อยละ 99.50 และสัญชาติพม่า ร้อยละ 0.50 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 43.10 รองลงมาได้แก่ระดับชั้นมัธยม ศึกษาตอนต้น ร้อยละ 33.10 และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 9.20 ส่วนใหญ่มีสถานะดำรงตำแหน่งเจ้าของร้าน ร้อยละ 93.10 และเป็นลูกจ้าง ร้อยละ 6.90 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการ 11 ปีขึ้นไป ร้อยละ 33.50 และระหว่าง 1-5 ปี ร้อยละ 33.00 และระหว่าง 6-10 ปี ร้อยละ 28.00 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการค้าตามแนวชายแดนไทย - พม่า

ข้อมูลส่วนบุคคล		จำนวน (n=218)	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	83	38.10
	หญิง	135	61.90
2. อายุ	20-25 ปี	10	4.60
	26-30 ปี	22	10.10
	31-35 ปี	44	20.20
	36-40 ปี	41	18.80
	41-45 ปี	41	18.80
	46-50 ปี	31	14.20
	51 ปีขึ้นไป	29	13.30
3. สัญชาติ	ไทย	217	99.50
	พม่า	1	0.50

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (n=218)	ร้อยละ
4. ระดับการศึกษา		
ไม่มีการศึกษา	2	0.90
ประถมศึกษา	94	43.10
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)	72	33.10
ม. ปลาย (ม.6) หรือ ปวช.	20	9.20
อนุปริญญา หรือ ปวส.	13	6.00
ปริญญาตรี	15	6.90
สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.50
อื่นๆ	1	0.50
5. ตำแหน่ง เจ้าของ	203	93.10
ลูกจ้าง	15	6.90
6. ระยะเวลาในการประกอบกิจการของท่าน		
น้อยกว่า 1 ปี	12	5.50
1-5 ปี	72	33.00
6-10 ปี	61	28.00
11 ปีขึ้นไป	73	33.50

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่า

2.1 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ

ระดับปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่า อยู่ในระดับสูงคิดเป็น ร้อยละ 81.70 และส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่าอยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 18.30 เมื่อพิจารณาปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่าแยกเป็นรายข้อ พบว่าปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ 3 อันดับแรกที่ส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่า คือสภาพเศรษฐกิจของประเทศส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่ามากที่สุด รองลงมาได้แก่ ระดับรายได้ของประชาชนและจำนวนของนักท่องเที่ยว

2.2 ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย

ระดับปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมายที่ส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่า อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 39.00 โดยปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่าอยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 58.30 และส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่าอยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 2.80

2.3 ปัจจัยทางด้านกายภาพ

ระดับปัจจัยทางด้านกายภาพที่ส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่า อยู่ในระดับระดับสูงคิดเป็น ร้อยละ 50.00 โดยปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่าอยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 44.50 และส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่าอยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 5.50 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่าปัจจัยทางกายภาพที่ส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่ามากที่สุด คือ ท่าเลที่ตั้ง และการขนส่งคมนาคม

2.4 ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม

ระดับปัจจัยทางด้านสังคมและวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่า อยู่ในระดับ ปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 62.80 โดยปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่าอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ย 23.90 และส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่าอยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 13.30 ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์มูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่า

เมื่อนำตัวแปรอิสระ (X) ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่า มาหาค่าการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่า (Y) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุฯ โดยปัจจัยที่นำเข้าทำการทดสอบประกอบด้วย ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย ปัจจัยด้านกายภาพ และปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม

การสร้างสมการถดถอยเพื่อใช้พยากรณ์การพัฒนามูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่า พบว่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b) ของตัวแปรอิสระ และค่าคงที่ (a) จะถูกนำเข้าสู่สมการเพื่อสร้างสมการถดถอยพหุฯ เพื่อพยากรณ์มูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่า ได้สมการสมการพยากรณ์ ดังนี้

สมการพยากรณ์

$$Y' = b_0 + b_1 X_1 + b_2 X_2 + b_3 X_3 + b_4 X_4$$

สัญลักษณ์แทนตัวแปรที่นำเข้าสมการ ดังนี้

X หมายถึง ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่า

b_0 หมายถึง ค่าคงที่ หรือ Constant (a)

b_n หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรที่เป็นตัวพยากรณ์

Y' หมายถึง มูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่า

X_1 หมายถึง คะแนนปัจจัยด้านเศรษฐกิจของกลุ่มที่ศึกษา

X_2 หมายถึง คะแนนปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมายของกลุ่มที่ศึกษา

X_3 หมายถึง คะแนนปัจจัยด้านกายภาพของกลุ่มที่ศึกษา

X_4 หมายถึง ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มที่ศึกษา

ผลการประมาณค่าสมการถดถอยพหุฯ ดังนี้

$$Y' = 241,587.06 + 18,836.87(X_1) + 1,368.10(X_2) + 8,830.06(X_3) + 3,633.91(X_4)$$

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่า

ตัวแปร	b	beta	t	p-value
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (X_1)	18836.867	0.195	1.888*	0.049
ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (X_2)	1368.095	0.017	0.180	0.857
ปัจจัยด้านกายภาพ (X_3)	8830.058	0.082	1.160*	0.038
ปัจจัยด้านสังคมวัฒนธรรม (X_4)	3633.910	0.049	0.561	0.576
Constant (a) = 241587.058, R = 0.512, R ² = 0.431, F = 4.510				

ผลการทดสอบ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนามูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่า สามารถร่วมพยากรณ์มูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่า ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.01) โดยมีประสิทธิภาพการพยากรณ์ ร้อยละ 43.10 เรียงตามน้ำหนักค่าการพยากรณ์หรือสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (beta) จากมากไปหาน้อย มี 2 ปัจจัยคือ ปัจจัยด้านกายภาพ (beta = 0.082) และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (beta = 0.195)

การอภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้ทำให้สามารถสรุปได้ว่า การพัฒนามูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่า สามารถพยากรณ์ได้จากการผันแปรเรียงตามน้ำหนักค่าการพยากรณ์จากมากไปหาน้อย มี 2 ปัจจัยคือ ปัจจัยด้านกายภาพ และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ปัจจัยด้านกายภาพมีความสัมพันธ์กับการพัฒนามูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่า ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งพบว่าทำเลที่ตั้งส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่ามากที่สุด ทำเลที่ตั้งที่ใกล้ชายแดนพม่า สามารถเดินทางเข้า-ออกประเทศได้ง่ายซึ่งกันและกันระหว่าง ประเทศไทยกับสหภาพพม่า นั้น มีส่วนสำคัญในการซื้อขายสินค้าบริเวณชายแดนอย่างมาก รองลงมา ได้แก่ การขนส่งคมนาคม สามารถที่จะเชื่อมโยงแหล่งผลิตและเส้นทาง โลจิสติกส์ได้สะดวก และหากมีการปิดด่านพรมแดนจะส่งผลทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวน้อยลง นักท่องเที่ยวไม่แน่ใจ กับสถานการณ์ของทั้งสองประเทศ จึงไม่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณนั้นกับการขนส่งสินค้า ก็ลำบากขึ้น ใช้ต้นทุนสูงขึ้น เพราะต้องขนส่งกันผ่านทางเรือเท่านั้น ทำให้ มีความลำบากในการ ขนถ่ายสินค้าลงเรือ และต้องใช้ต้นทุนในการขนส่งเพิ่มมากขึ้น ทำให้สถิติของมูลค่าการค้าลด น้อยลงไปอย่างมากในช่วงที่มีการปิดด่านพรมแดน รวมถึงระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานส่งผลต่อ การค้าชายแดน สำหรับตลาดริมเมยอำเภอแม่สอด สถานที่ที่จอดรถและห้องน้ำสาธารณะ ไม่เป็น สดเป็นส่วน และมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ รวมถึงทำเลที่ตั้งและ ร้านค้า ไม่มีการแบ่งหมวดหมู่ การขายที่ดี สินค้าที่ขายก็ไม่ค่อยมีมาตรฐานและคุณภาพที่ดีพอ ไม่มีการคิดราคาสินค้าตามที่ควร จะเป็นจะส่งผลให้นักท่องเที่ยวเข้ามาจับจ่ายซื้อขายสินค้าน้อยลงและไม่มั่นใจต่อคุณภาพสินค้า (พินพนา ดิบบรม และคณะ. 2551)

ส่วนปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนามูลค่าการค้า ตามแนวชายแดน ไทย-พม่าในทิศทางเดียวกัน ซึ่งพบว่าปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ที่ส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนว ชายแดนไทย-พม่า คือสภาพเศรษฐกิจของประเทศส่งผลต่อมูลค่าการค้าตามแนวชายแดนไทย- พม่า จะส่งผลให้การจับจ่ายใช้สอยของประชาชนมีความคล่องตัวมากขึ้น ส่งผลให้การค้าขายดีขึ้น ตามไปด้วยรวมถึงอัตราการแลกเปลี่ยนเงินที่ผันแปร ก็มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ ซึ่งพบว่าอัตรา การแลกเปลี่ยนเงิน เป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจ มีส่วนสำคัญในการซื้อขายผ่านการค้าชายแดน และ ระดับรายได้ของประชาชนมีส่วนสำคัญอย่างมากในการค้า ซึ่งจะสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยว ที่เข้ามาจับจ่ายซื้อของด้วย และจำนวนของนักท่องเที่ยวเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้าชายแดนทาง ด้านเศรษฐกิจอย่างหนึ่ง เนื่องจากถ้าจำนวนนักท่องเที่ยวน้อยการซื้อขายสินค้าก็จะน้อยตามไปด้วย (อรุณี วิรัตน์ชัยวรรณ และคณะ. 2550)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการเพิ่มเติมในส่วนของที่จอดรถและห้องน้ำสาธารณะแก่นักท่องเที่ยวให้เพียงพอ เนื่องจากการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวสร้างความประทับใจและส่งผลให้นักท่องเที่ยวอยากกลับมาท่องเที่ยวอีกครั้ง ซึ่งจะช่วยเพิ่มมูลค่าการค้าขายแดนให้เพิ่มสูงขึ้น
2. ภาครัฐหรือเอกชน เช่นกระทรวงพาณิชย์หรือหอการค้าจังหวัดตาก ควรมีมาตรการส่งเสริมการลงทุนให้กับผู้ประกอบการค้ามีการประสานงานอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้านำเข้าหรือส่งออกไป เพื่อให้ความสะดวกต่อการค้าระหว่างประเทศให้เพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งสร้างความเข้าใจที่ดีต่อนักท่องเที่ยวถึงปัญหาการเมืองภายในประเทศเพื่อนบ้านซึ่งจะลดความวิตกกังวลของนักท่องเที่ยวมาเกิดเหตุการณ์ไม่สงบตามแนวชายแดน ไทย-พม่า
3. ควรปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานของสินค้าที่นำมาขาย รวมถึงจัดเรียงสินค้าแยกให้เป็นหมวดหมู่ คัดเลือกสินค้าที่มีมาตรฐานและคุณภาพที่ดีพอ มีการติดราคาสินค้าตามที่ควรจะเป็น จะส่งผลให้นักท่องเที่ยวมั่นใจต่อคุณภาพสินค้า และเข้ามาจับจ่ายซื้อขายสินค้ามากขึ้นและทำให้อยากกลับมาจับจ่ายซื้อขายอีกครั้งของนักท่องเที่ยว
4. ควรมีการศึกษาประเภทของสินค้าที่มีจำหน่ายอยู่ที่ตลาดริมเมย เพื่อจำแนก สินค้าที่ได้มาตรฐานและสินค้าไม่ได้มาตรฐานเพื่อประโยชน์ในการให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวที่มาซื้อสินค้าเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือของสินค้าให้อยู่ในระดับมาตรฐาน
5. ควรมีการซ่อมแซมสะพานมิตรภาพไทย-พม่าแห่งที่ 1 อย่างเป็นทางการ เพราะทรุดโทรมมากและเป็นเส้นทางที่ใช้ในการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศไทยกับสหภาพพม่า จะช่วยเพิ่มความสะดวกในการทำการค้าระหว่างกัน สามารถเพิ่มการค้าการลงทุนให้สูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วาณิชบัญชา. (2552) การใช้ SPSS for windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธรรมสาร.
- พินพนา ดีปพรม. (2551) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้าขายแดนบริเวณตลาดดอยเวา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย. สารนิพนธ์ บธ.ม. (สาขาวิชาการจัดการทั่วไป) เชียงราย : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สำนักงานพาณิชย์จังหวัดตาก. (2555) สภาพการณ์ค้าขายแดน. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : www.moc.go.th (29 ตุลาคม 2555)
- สำนักงานศุลกากรภาคที่ 3 กรมศุลกากร. (2554) ด้านศุลกากรแม่สอด. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www.danmaesot.com/> (3 พฤศจิกายน 2555)
- อรุณี วิรัตน์ชัยวรรณ. (2550) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจบริเวณชายแดนไทย-พม่าในเขต อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย. สารนิพนธ์ บธ.ม. (สาขาวิชาการจัดการทั่วไป) เชียงราย : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย